

NOVI TEDNIK

GLASILO OBČINSKIH ORGANIZACIJ SZDL CELJE, LASKO, SLOVENSKE KONJICE, ŠENTJUR, ŠMARJE PRI JELŠAH IN ŽALEC

Z UREDNIKOVE MIZE

V celjskih kioskih vedno zmanjka Novi tednik in to že v petek, so nas obvestili prodajalci, v uredništvu pa smo dejali: nič čudnega. Vidite, kljub temu pa smo v teh dneh dobili tudi nekaj odповіdi s strani stalnih naročnikov. Zanimivi sta bili predvsem dve odповіdi: prva je postala neka ustanova in jo utemeljila s stabilizacijskimi ukrepi. Cestitamo k pomembni odločitvi! Drugo pa so poslali nekateri PREZAPOSLENI in zapisali, da NT sprejemajo oz. prebirajo v službi. Istočasno pa ti »bralci tarnažo, da zaradi prezaposlenosti v podjetju nimajo časa še za... Če pa ga že odnesejo domov (NT namreč), je to nekoliko čudno, saj res ni prav, da vodilni razen aktov nosijo domov tudi službeni časopis.

MILAN SENIČAR

CELJE

SNEG JE, SOLI NI

ZIMA NA PRAGU POMLADI

Vse kaže, da letošnje zime še nekaj časa ne bo konec. Kakor hitro skupni »prejšnji« sneg, že dobimo drugo pošiljko. Tako je tudi zadnje nedeljo ves dan močno snežilo, pravi snežni metež pa smo doživeli v ponedeljek. V kolikor je sneg dobrodošel za smučarske centre, toliko je tudi neugoden za ceste, ki so ovirane in z njimi vred tudi promet. V letošnji zimi, ki je nasproti prejšnjim izred-

no bogata po snežnih padavinah, smo že večkrat pohvalili prizadevno delo Cestnega podjetja, TOZD vzdrževanje cest. Praktično pri njihovem delu skoraj nikoli ni prišlo do večjih zastojev, manjše pa so takoj odpravili. Stalno so bili pripravljene, tako da jih nobena snežna pošiljka ni presenetila.

Pač pa kaže, da so se le v nečem ušeli. Za to zimo so imeli pripravljenih 1973 ton

soli, kar naj bi glede na prejšnje slabe zime nekako zadostovalo. Po zadnjem snežnem metežu pa je zaloga naglo splahnela, tako da imajo samo še skromne rezerve za posipanje hitre ceste in klancev na regionalnih cestah. Vse druge ceste pa bodo ob primeru novozapadlega snega samo posipali s peskom in pluzili. Pri Cestnem podjetju so povedali, da so že naročili dodatnih

500 ton soli iz Tuzle, ki bi jo naj dobili, če bodo to dopuščale vremenske prilike, do konca tedna. Upajmo, da letošnja po snegu in tudi mrazu še kar obilna zima, ne bo povzročila kakšnih posebnih težav in da ne bo prišlo pri soli za soljenje cest do takšnega problema, kot pri plinu.

P. S.: Torek, 21. februarja 1978. To je bil verjetno eden izmed najbolj mrzlih dni v letošnji zimi. Na Cestnem podjetju v Celju, tozdz vzdrževanje cest, nam je Milan Plevčak posredoval podatke o temperaturi za posamezne kraje na celjskem območju. Tako so med šestimi in sedmimi uro zjutraj zabeležili najnižjo temperaturo v Bistrici ob Sotli in sicer kar -20 stop., v Slovenskih Konjicah -15 stop., Radmirju -13 stop. in v Celju -12 stopinj Celzija. Te temperature so se še zmanjšale proti osmi uri dopoldne. Tako hladno vreme je tudi povzročilo zmrzovanje snega, poledico, ki jo dokaj hitro odpravljajo s peskanjem ter tvje na drevju. Skratka, prava zima na pragu pomladi!

TONE VRABL

CELJE

O LETOŠNJIH NALOGAH

NA SEJI TREH ZBOROV OBČINSKE SKUPŠČINE

Delegat vseh treh zborov celjske občinske skupščine čaka v torek, 28. februarja, že drugo zasedanje skupščine v tem mesecu. Seje bodo ločene za posamezne zборе, predlogi dnevnih redov pa obetajo več kot aktualno delo. Tako gre za sprejem resolucije o politiki izvajanja družbenega plana občine v letošnjem letu. Gre skratka za letošnje naloge na gospodarskem in družbenem področju, za obveznost, ki so sestavni del srednjeročnega načrta razvoja občine in zatoj velika obveznost. O družbenem planu je tekla dober mesec tudi javna razprava, ki je dala nekaj koristnih predlogov in stališč.

V nadaljevanju dela bo beseda o sklepih in priporočilih na razvoj malega gospodar-

stva. Tudi v tem primeru gre za vprašanja, ki zaslužijo pozornost, saj naj bi z uresničenjem stališč prispevali k pozitivni in okrepljeni malega gospodarstva v občini.

Na zadnjo sejo občinske skupščine pred novimi volitvami pa prihaja tudi predlog družbenega dogovora o varstvu okolja v občini, torej tisto gradivo, ki je vzbudilo v vseh sredinah, ne samo v združenem delu, veliko razprav. Razumljivo, saj tokrat ne gre le za več ali manj znane ugotovitve, marveč veliko bolj za obveznost, katerih uresničenje naj bi prispevala velik delež k zboljšanju ekološkega stanja. Uresničevanje dogovora je torej vezano na finančna sredstva.

In ne nazadnje — na tapeti bo tudi osnutek odloka o

davkih občanov, ki med drugim predpisuje uvedbo davka iz osebnega dohodka iz delovnega razmerja po stopnji 0,5%. Po tem predlogu naj bi ta davek uveljavili od 1. aprila dalje, sicer pa prav tako kot drugi ukrepi pomeni usklajevanje davčne politike v naši republici. Celjani so med zadnjimi, ki se odločajo za ta davek, katerega sredstva bi porabili za izgradnjo prostorov za delovanje delegacij in skupščine v nekaterih krajevnih skupnostih, za sofinanciranje ureditve Zgodovinskega arhiva v prostorih Joštovega mlina, nadalje za sofinanciranje načrtov in drugih del v pripravi na gradnjo novih upravnih prostorov za občinske organe itd.

M. B.

ŽALSKA OBVOZNICA BO!

ZAČETEK 1. VI.

NEENOTNOST MNENJ DOMA

Pred dnevi je bila v Ljubljani 43. seja Izvršnega odbora Republiške skupnosti za ceste (v spodnjem tekstu RSC), kjer so med drugim tudi obširno (razprava je trajala skoraj dve uri!) spregovorili o »razvpite« žalski obvoznici in priključni cesti s hitre ceste mimo Arje vasi ter o ureditvi magistralne ceste št. 10 skozi Dobrtešo vas in Sempeter. Torej ponovno je bila na dnevnem redu tista točka, o kateri na veliko govorimo in pišemo vsaj v zadnjih štirih letih. Žalska obvozna cesta, žalske obvozne ceste ne bo in ponovno bo. Malokatera cesta je v zadnjih desetih ali še več letih v Sloveniji zajela takšne dimenzije razprave, kot prav žalska obvozna cesta. Vse je več ali manj znano, zato v današnjem zapisu ne bi ponovno pogrevali komaj rahlo ohlajene juhe. Zal smo to juho tako predolgo hladili, da smo že marsikaj zamudili. Promet je iz dneva v dan večji, število žrtev raste, tu pa prednjači kot prometni zamašek v centru Slovenije prav žalska občina z ozkim grlom od zaključka hitre ceste pri Arji vasi pa mimo Zalca in seveda še dalj mimo Sempetra tja do Sentruperta.

Dejstva so znana. Denarja za nadaljevanje gradnje hitre ceste NI in je tudi veliko vprašanje. KDAJ bo. Bolj ko odlašamo z »zasilno« rešitvijo prometnega čepa mimo Zalca, bolj se tudi ti stroški večajo in tako je vprašanje, kje se bo zbral ta denar. Zelo tvegano pa je razmišljanje v tej smeri, da bi dodatna sredstva začelo zbirati združeno delo, ki je samo v hudih težavah. Hkrati pa nevdržni prometni vozil v Arji vasi terjajo hitre rešitve v obliki nove žalske obvozne ceste ter seveda tudi priključne ceste s hitre na obvožno.

Čeprav trenutno v Zalcu še nimajo lokacijskega in gradbenega dovoljenja (z odkup zemljišč, kjer bo nova cestna trasa, so začeli že v teh dneh) pa bi ob intenzivnih pripravah lahko začeli z gradnjo že 1. junija. Po besedah predsednika RSC Vinka Gobca naj bi priključna cesta z obvožno cesto bila nared za promet že 1. januarja 79!

V razpravi je sodeloval tudi predsednik Izvršnega sveta občine Zalec Jože Jan:

»Gradivo za obvožno cesto je kvalitetno pripravljeno in v skladu z vsemi našimi samoupravnimi dokumenti. Z

naše strani ni nobenih problemov, da ne bi mogli začeti z gradnjo priključne in obvozne ceste. Takoj je treba tudi rešiti problem v Arji vasi, kjer ljudje čakajo na takojšnjo gradnjo. Objubili smo jim in to je treba izpeljati.«

Dejstvo je, da so razmere takšne, da ni možno več nobeno odlašanje, ampak se mora gradnja čimprej začeti. Za premostitev kritičnega obdobja do izgradnje avtoceste tako predlagajo v investicijskem programu takojšnjo izgradnjo obvozne ceste Zalec in ureditev magistralne ceste I/10 skozi urbanizirano območje Dobrteše vasi in Sempetra, to pa je ocenjeno na 80.399.801 din investicijskih stroškov. Po investicijskem programu za izgradnjo priključne ceste Arja vas — Zalec pa bi bilo stroškov za 49.168.331 din. Dolžina priključne ceste bo 2,020 km, dolžina obvozne ceste pa 3062 m.

Tudi na tej seji Izvršnega odbora RSC pa ni vse potekalo tako gladko, kot bi človek po večletni razpravi o tej cesti pričakoval. Jože Jakop iz Celja, ki je član IO RSC, se še vedno zavzema za podaljšano varianto ceste do Sentruperta. Jožko Lojen iz Rogoške Slatine, tudi član IO RSC, je omenil, da se mu je težko vključiti v to razpravo, ker stvari premočno pozna. Seveda bi tudi po njegovem bila boljša podaljšana varianta, vendar če ni denarja, je treba poiskati nekaj drugega in problem odpraviti. Nekdo izmed delegatov je celo omenil, da če bi po dveh do štirih letih planiranje ene trase šli na drugo izpadli pri ljudeh neresni. In ker denarja ni in ker ga še verjetno tudi dolgo ne bo je pač treba pametno in čimprej uporabiti tisto, kar je zbrano in pripravljeno. Tako so ob koncu seje člani IO RSC potrdili investicijski plan za ceste v žalski občini. O tem bodo obvestili tudi delegate skupščine RSC, zaposlili pa so za mnenje tudi medobčinske organizacije na celjskem območju pa čeprav so se le-te že večkrat o tem izjasnile.

Za odlašanje ni več časa, kajti pogovarjali smo se že tako predlogo. Če bo do 1. aprila dano lokacijsko dovoljenje bodo lahko z gradnjo priključne in obvozne ceste začeli 1. junija. Zelena luč za gradnjo je torej prižgana. Upamo, da se ne bo nenadoma ponovno ugasnila na škodo nas vseh. TONE VRABL

ZKS CELJE

ZLATI ZNAK

Na sklepnem prireditvi tedna Komunističnega »Človek, delo, kultura« je občinska organizacija ZKS Celje dobila pomembno

priznanje. Zlati znak ČLOVEK, DELO, KULTURA je prejela za delovno in frontno usmerjeno ter vodeno akcijo. Vanjo so se vključile osnovne organizacije ZK in druge družbenopolitične organizacije ter društva.

Posebej velja omeniti frontno organizirano akcijo »Kulturni utripi«, okroglo mizo »Kultura in vzgoja« (na kate-

ri so sodelovali predvsem podgostki delavci) in pa razstavo likovnih amaterjev v nekaterih organizacijah združenega dela v Celju (Aero, Toper, Kovičotekna). Teden domačega filma pa se je vključil v akcijo tako, da je pripravil posvet jugoslovanskih filmskih kritikov in ustvarjalcev o tematski usmeritvi jugoslovanskega filma.

ŠLI SMO V PONGRAC

PRIJETNA STARČKA

Z NJIMA NI TAKO HUDO, KOT BI KDO MISLIL

»V Pongracu je siromašna hiša, kjer živita Franc Rojc in njegova žena Barbara. On je nesposoben za delo in skoraj nepokreten, star 78 let in čisto opešan. Žena hodi s palico okoli hiše. Hranijo ju dobri ljudje. Poslopje je na pol porušeno. Nobena vrata se ne morejo zapreti. V kuhinji je del stene že odpadel. Če ne bo prišel nihče na pomoč, bosta oba pogorela. V hiši tudi ni elektrike, po vodo pa hodi daleč celih petnajst minut.«

Takole pismo je priložilo v naše uredništvo, in priznajmo, da so redki. Mi smo vzeli pot pod noge in najprej potiskali tistega, ki nam je napisal pismo in nas potem tudi pripeljal v Pongrac. AVGUST RAMSAK je bil to, doma iz Zabukovice. Če njega ne bi bilo, samj ne bi šli v Pongrac, ki je v hriboh tako visoko, da bi se lahko oprjel obzorja, ker misliš, da je tam konec sveta.

Niso pomagale ne verige na avtomobilu, zato je bilo potrebno zagaziti visoko v sneg, ker tudi gazi, ki bi držala do Rojčevih, ni bilo.

Najprej smo zagledali opuščeni kozolec brez strehe, poleg pa še podrt marof, le bajtice Rojčevih še ni bilo na spregled. Nato pa se nam je pokazala v vsej svoji bedi. Nismo trkali, ker so bila vrata na eni strani kar odprta. Šli smo okoli hiše in našli še druga vrata, kjer se je kmalu pokazala petinšedesetletna Barbka. Prihoji si je pomagala s palico in nas popeljala v edini še uporaben, predvsem pa topel prostor. Tu se je komaj kaj razločilo, ker je vladal v prostoru mrak, tako da niti zapiskov ni bilo mogoče delati.

Vse drugače pa ta mrak prenaša Barbka sama. Vzela je v roke Kmečki glas in nam brala kakšno vreme bo jutri. Njej očitno svetloba ne dela skrbi, ker tudi to, da nima elektrike, jo ne ovira dosti. Očal še ne nosi, svoj jeziček pa vrti huje od najboljšega advokata.

Starico smo tudi pobarali, zakaj vztraja v tej na pol podrti kočuri, pa nam je odgovorila, da že ne gre v dolino, niti ne v tako hišo, kjer je veliko strank. Zanimalo nas tudi je, kako pride do hrane in vode, pa nam je odgovorila, da zato poskrbe sosedovi fantje. Prinesejo ji živež iz doline in pridejo vsak dan, da ji prinesejo vode.

Najbrž pa te vode ni toliko, da bi uspelo Barbki oprati možovo perilo. Ta je že dalj časa bolan, hudo bolan. Ne govori, ne hodi in ne čuje. Barbki je prav gotovo v veliko breme, a ona ga prenaša s potrpežljivostjo in mirno vdanostjo. Cunj obesi okoli hiše in čaka, da se posuše.

V sobici, ki ni bila pobeljena že ducat let, po metena pa najbrž tudi ne, je sedel ob štedilniku Barbkin mož Franc, ki je star sletu manj kot osemdeset. Ne devetinšedeset let, pač pa tako kot smo zgoraj opisali, nam ga je predstavila Barbka sama.

Ozirali smo se naokoli, kje bi videli kaj hrani podobnega. Barbko pa smo vprašali, kaj bo ta dan kuhala. Pa je hitela naštevati: za zajtrk kava, potem bova imela klobaso, zvečer pa nudelce. Da jih resnično ima, je po-

brskala po postelji in kmalu našla zavitek makaronov. Sploh pa Barbka in Franc nista podhranjena in ne tak socialni primer, kot smo skrajna pričakovali.

Ceprav smo ju našli v nemogočih razmerah, ki so bile lepo opisane v pismu, Barbka in Franc nista lačna. Tako nam je zatrjevala Barbka in tudi povedala, da imata nekaj na knjižici. Mož Franc dobiva majhno pokojnino, okoli 2.000 dinarjev in to jima zadostuje, da živita.

Franc se nam smeji iz za štedilnika. Tam posejda po ves dan, zvečer pa se spravi na kup cunaj, ki nadomestujejo posteljnino.

Tako poteka njuno življenje iz dneva v dan. Barbka ga čudovito prenaša, mož Franc pa najbrž, vsaj po smehu soče, tudi. V nekem smislu sta celo srečna človeka. Več kot skromna, nezahtevna, brez želja. Nad glavo se jima podira hiša, a tega nimata niti zamar. Vrata se več ne zapirajo, okna so skoraj brez šip in zelo

Barbka si je namreč izbrala mesec oktober za odhod v novo življenje. Dolgo, zelo dolgo nam je zatrjevala, da bo meseca oktobra pa le šla.

Pospremila nas je do konca bajtice, s palicami sicer, drugače pa zdrava in zelo vitalna. Tako, kakor da je te mižerije in siromaštva vajena že dolgo let. In tako je tudi v resnici. V tej čimnati živi že od mladega, njen Franc pa ravno tako. Zato sta z življenjem, ki ga živita tudi zadovoljna. Lahko ce-

Huje je to, da Barbka v dolino več ne zmore, zato pa tudi vedno bolj intenzivno razmišlja, da se bo le potrebno umakniti iz teh visokih hribov. Od sobčine jo silijo, da bi šla kam drugam, a povsod noče. Omenili smo že, da tja, kjer je veliko ljudi na kupu (blok ali kaj podobnega ne gre), ker ji samota prija. Poleg tega mora biti stanovanje tako, da bo lahko še naprej negovala Franca, kar pa ne bo lahko.

slabo jih nadomešča papir. Skoznje plezajo mačke, v kuhinji pa dela Francu družbo lepo rejena kokoš. Drugih živali nimata, mačke pa morata imeti, da odganjajo podgane in miši.

Bajta, v kateri stanuje ta Barbka in Franc, je tako rahlega zdravja, da bi jo velik sneg pokopal pod sabo. In s tem tudi oba stanovalca. Upajmo, da ne bo več hudega snega in da se kaj takega do jeseni ne bo zgodilo.

lo zapišemo, da sta srečna.

— — —
Moramo priznati, taki socialni primeri so redki. Največkrat naletimo na bedo, ki ji skušamo pomagati. V tem primeru ni bilo potrebno, zato Barbka in Franc — srečno!

Tekst
ZDENKA STOPAR

Fotografija
DRAGO MEDVED

100

KMEČKIH ŽENSK NA MORJE!

Drage bralke, vidite kako čas hitro beži. Pred vami je 5., torej naš zadnji kupon in s tem bomo tudi zaključili zbiranje kuponov, ki kot veste, za sto izmed vas pomenijo vozovnico za naš vsakoletni izlet. Prosimo pa vas, da si točno preberete naslednje vrstice:

1. Vseh pet kuponov pošljite v pismu na naslov: Novi tednik, Gregorčičeva 5, 63001 Celje — z oznako na kuverti »100 ženska.
2. Ponovno vas prosimo, da se prijavite le v primeru, če še niste bile na morju in z nami na izletu.
3. V pismu navedite točen ime in priimek, naslov, starost, kaj delate, kako živite in koliko otrok imate.
4. Vse tiste, ki boste izžrebane, boste poslane 170,00 din kot vaš prispevek za izlet.
5. Prosimo vas, da nikar ne pošljate že sedaj denarja, saj bo žreb določil 100 izletnic. Vseh sto bomo PISMENO obvestili, da so bile izžrebane in določili tudi rok, do katerega morajo poslati denar.
6. Rok, do katerega bomo sprejemali kupone pa je četrtek, 2. marca.

Torej, 17. in 18. marca vas bo sto potovalo, in sicer z Izletnikovima avtobusoma in s tednikovimi novinarji, pokroviteljstvo nad vašim izletom pa je prevzela tozd Maloprodaja T. Kovinotekna — Tehnocomercator Celje. V Rovinju nam bo vesele viže igral ansambel Vikija Ašiča, ogledali pa si bomo tudi areno v Pulju.

NOVI
tednik

KUPON
št. 5

100 žensk-bralk Novega tednika za izlet na morje. Kupon izrežite in pošljite vseh pet, torej 1, 2, 3, 4 in 5 s prijavo na izlet na naslov: NOVI TEDNIK, Gregorčičeva 5, 63001 Celje z oznako »100 ženska.

ZDRAVSTVENI CENTER CELJE
TOZD CENTER ZDRAVSTVENEGA
VARSTVA OTROK IN MLADINE

razpisuje
prosta dela in naloge

PRESEDNIKA KOLEGIJSKEGA
POSLOVODNEGA ORGANA

FOGOJI:

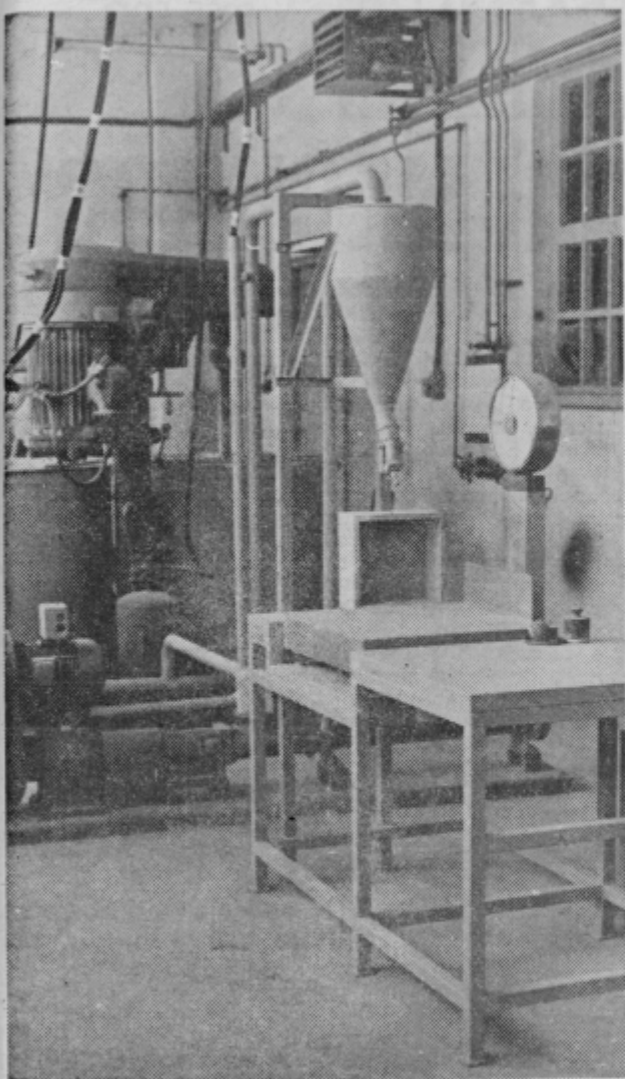
- da ima visoko izobrazbo medicinske smeri s specializacijo iz pediatrije
- da ima 5 let prakse v stroki in delovne izkušnje organizacije dela
- da je moralno-politično neoporečen
- da predloži program dela TOZD
- da je s svojim dosedanjim delom dokazal sposobnosti razvijanja samoupravnih in socialističnih odnosov

Pismene ponudbe z ustreznimi dokumenti pošljite na Zdravstveni center Celje — TOZD CENTER ZDRAVSTVENEGA VARSTVA OTROK IN MLADINE CELJE.

**CINKARNA
CELJE**

TOZD KEMIJA MOZIRJE

NOVO PRI NAS PURPEN

**POMEMBNA PRIDOBITEV
ZA VSAKDANJO RABO
V GRADBENIŠTVU,
DOMA IN DRUGOD**

To je najmlajša in najmanjša temeljna organizacija združenega dela v okviru celjske Cinkarne. Da, to je TOZD Kemija v Mozirju, enota, ki pravkar stopa na pot temeljne organizacije. Zato dela ne manjka. Ne samo tistega, ki teče v proizvodnih prostorih, še zlasti onega, ki zahteva veliko zavzetost samoupravnih organov, sindikata in drugih.

Postavitve na lastne noge ni tako enostavna, lahka. Toda, tu so se tudi te naloge lotili s prizadevnostjo, ki je sicer značilna za ves ta cinkarniški kolektiv v Ljubiji. Prav na vohu v Mozirje so kot nekakšna straža. Tam, kjer stojijo proizvodni prostori, se tudi cesta nekoliko zoži in zavije v rahlem ovinku.

Res je, to je najmlajša in najmanjša temeljna organizacija združenega dela delovne organizacije celjske Cinkarne. Toda, navzlic temu se ponša s starodavno tradicijo. Njeni začetki segajo v leto 1896. Tedaj so tuji denarni mogotci ustanovili to majhno tovarno, da bi izkoriščali naravna bogastva Gornje Savinjske doline. Predvsem še rudnine. In sicer boksit, antimon in limonit.

Sicer pa je tod stala tudi žaga, ki je tako kot majhna tovarna barv dostikrat menjala svoje lastnike.

Ceprav podrobnih podatkov o delu in proizvodnji te tovarne ni preveč, je znano, da so že v letih pred prvo svetovno vojno in tudi med njo tod proizvajali zemeljske barve.

Takoj po prvi svetovni vojni je to podjetje prešlo v roke domače trgovske družbe in dobilo ime »Savinjska tovarna barv in lesnih izdelkov Alojz Goričar in druge«.

Vse do začetka druge svetovne vojne je v tovarni delalo od dvajset do petdeset delavcev.

V letih takoj po vojni se je podjetje hitro širilo in krepilo svojo materialno in proizvodno osnovo. Toda, proizvodnja lesne galanterije je bila dolgo časa v tem obdobju po vrednosti večja kot pa proizvodnja barv. Zato tudi mnoge naložbe predvsem v lesni obrat.

Leto 1961 je prineslo nove pogoje v poslovanje in kolektiv se je znašel na robu propada. Tedaj so stekli pogovo-

ri s kolektivom celjske Cinkarne in od 1. januarja 1962. leta je ta enota že postala sestavni del Cinkarne.

Negotovost v prihodnost je sicer imela določene posledice, toda enota je pod streho velike celjske tovarne hitro našla svoje pravo mesto in tudi vidike.

PRVI VELIK VZPON

Zdaj ni bilo več časa za oklevanje. Delo je zahtevalo svoje. In tako zgradi kolektiv v 1963. in 1964. letu novo halo za proizvodnjo zemeljskih barv. Vrh tega so preuredili pogon. V tem letu so dokončali tudi zgradbo, ki je bila do tretje faze zgrajena že leta 1954 in so v njej pričeli s proizvodnjo tiskarskih barv.

Potem so prišli na vrsto sanitarni prostori. Zlasti veliko pridobitev so pomenile kopalnice za delavce.

Stekla je proizvodnja antioksidativnih predmetov.

V 1966. letu so program teh premazov še dopolnili.

Pomembno je tudi 1968. leto. Zgradili so novo skladišče ter vkopali cisterne za vnetljive tekočine.

V 1972. letu so najprej zgradili transformatorsko postajo, zatem pa še skladišče za gotove izdelke.

Delovno okolje je tako povsem spremenilo svojo zunanjo podobo. Namesto trinajstih lesenih barak so rasli novi objekti.

Tudi v kolektivu samem so nastale velike spremembe. Občutek negotovosti je zamenjala trdna socialna varnost zaposlenih. In tako je kolektiv polagoma začel rasti tudi po številu. Zdaj je več ali manj stalen in ima okoli petdeset zaposlenih.

Istočasno s tem je naraščala tudi proizvodnja. Če so 1960. leta proizvedli 1.900 ton premazov, se je njihova količina lani povečala že na okoli 4.000 ton. In ne samo to. V proizvodnji so bili pomembni zlasti kvalitetni premiki. Kakovost izdelkov je tista, ki jim je dala ime. Dobro ime!

PRIZADEVEN KOLEKTIV

Povejmo in zapišimo po pravici. To je kolektiv, ki se zaveda, kaj pomeni enotnost. Zraven tega gre za prizadevne delavce, ki ne gledajo po

strani, kadar je treba napraviti kaj več. Predni so. In čeprav so skoraj vsi navezani še na kosček zemlje doma, jim ta kolektiv pomeni življenjsko moč. Zato se ga oklepajo, zato so mu predani. Zato zavzeti pri izpolnjevanju vsakodnevni nalog in prav tako tedaj, ko je treba pomagati okolju, krajevni skupnosti ali občini, v kateri živijo.

In še nekaj je, s čimer se lahko pohvalijo. Dobro so seznanjeni z vsemi problemi, nalogami. Informiranost znotraj delovne sredine je odlična. Majhni so, zato se lahko hitro sestanejo in pogovorijo o vsem, kar jih zanima in kar morajo vedeti kot samoupravljanci in kot delegati. Kot delavci!

Clani kolektiva ne poznajo velikih stanovanjskih problemov, kar seveda ne pomeni, da jih ni. Toda, kolikor morejo, jih sproti rešujejo. Zato v kolektivu nimajo dolge liste tistih, ki čakajo na stanovanje. Lani so skupaj z interesno skupnostjo in Komunalnim podjetjem dobili tri stanovanja iz solidarnostnega sklada. Enega so kupili. Prav tako so odobrili nekaj posojil za gradnjo individualnih hi-

šic pa tudi za njihova popravila.

Skratka, tu jih v glavnem ne tarejo stanovanjske skrbi. Velik korak naprej so napravili tudi z ureditvijo lepe jedilnice, kjer dobijo delavci vsak dan toplo malico. Prav tako so na voljo brezalkoholne pijače, kava.

NOVE NALOGE

Tak je ta cinkarniški kolektiv v Mozirju, ki navzlic dislokaciji, čuti in živi s svojim matičnim zaledjem. Ni odrezan, še manj osamljen. Vežejo jih trdna pota, ki dobivajo prav zdaj, z ustanavljanjem temeljne organizacije združenega dela, nove kvalitete. Tega se zavedajo vsi. Tako v Mozirju, kot v Cinkarni. Zato vnetost na obeh straneh, da se skupno delo, skupno načrtovanje še poglobita.

In tako stopa ta enota Cinkarne v Mozirju na novo pot proizvodnje. Kmalu, že aprila ali maja.

Odlučili so se za poliuretansko peno PURPEN, za izdelek, ki prinaša v gradbeništvo novo pridobitev. To je pena, ki jo bodo zaenkrat prodajali v osemdecilitrskih steklenicah,

ki se na zraku s pomočjo vlage začne hitro strjevati. Po petindvajsetih minutah je površina PURPENA že nelepljiva.

PURPEN idealno tesni fuge med gradbenimi elementi, špranje, ki nastajajo pri montaži, odprtine, ki so neločljivi spremljevalec vseh napeljav in instalacij. Služi kot sredstvo za montažo okenskih in vratnih okvirjev ter tudi kot toplotni izolator.

PURPEN je pena v spray dozi. Služi za tesnenje in izoliranje proti zvoku in vlagi pri vseh trdnih podlagah, kakor so kamen, les, beton itd. in to pri temperaturi od minus 15 do plus 100 stopinj Celzija. PURPEN po nanašanju v času treh ur poveča svojo prostornino za 30 do 50 odst. in se popolnoma strdi.

Prednost PURPENA je v njegovi uporabnosti na vsakem mestu in v vsakem trenutku. Zato ni potrebno nobeno posebno strokovno znanje. Zato bo PURPEN več kot zanimiv tudi za posamezne porabnike, za dela v hiši, stanovanju itd.

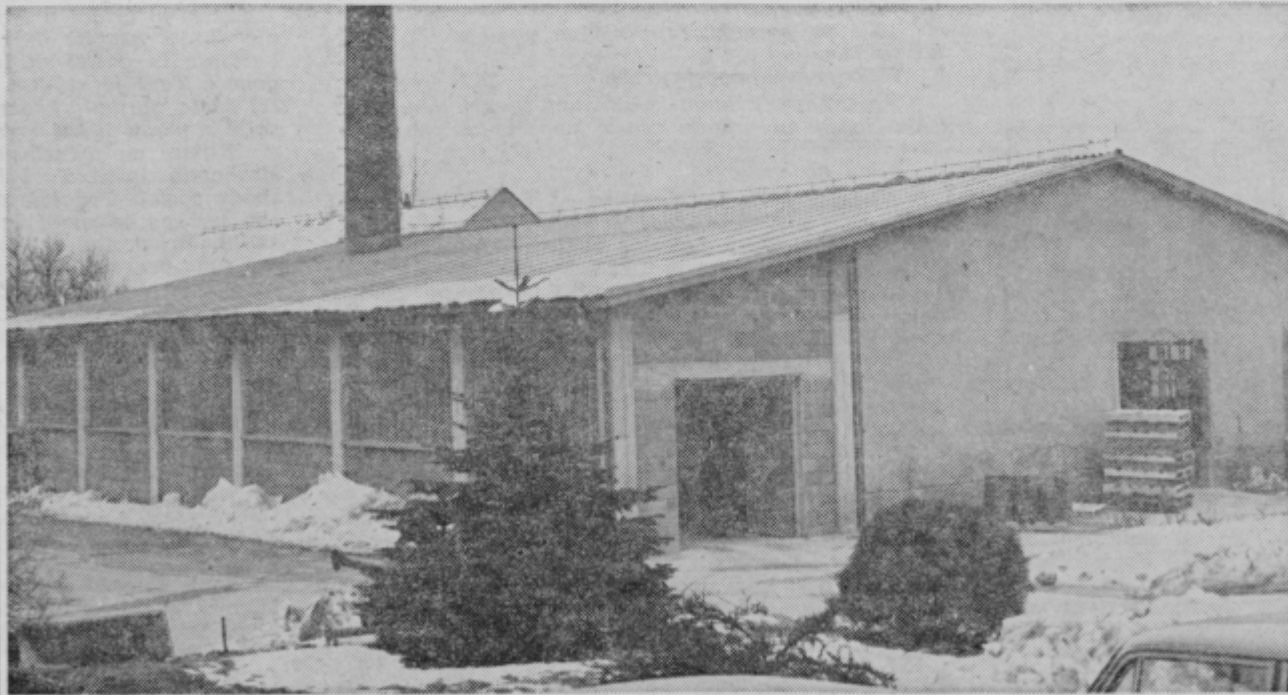
Uporaba PURPENA v obliki spraya je na našem tržišču povsem nova. Toda, to je dobrodošla novost, ki ne terja posebne obdelave trga, kajti uporabnost te pene je takšna, da bo imela več kot širok krog odjemalcev.

Po programu bodo letos proizvedli okoli 50 ton PURPENA, že naslednje leto pa 180 ton.

Pomembno, zlasti zaradi varstva okolja je, da ta proizvodnja ne pozna odpadkov. Zato ni nobene možnosti za kakršnokoli onesnaževanje zraka in vode. Torej, proizvodnja, ki kot nalašč sodi v prelepi del Gornje Savinjske doline.

IN DRUGE OBVEZNOSTI?

Kolektiv Cinkarne, TOZD Kemija Mozirje, je torej na pragu novega vzpona, osvaja nova proizvodnja, postopnega opuščanja dosedanje itd. Nove naloge in vidike na sploh bodo začrtali v svojem razvojnem programu. Tudi v srednjeročnem. Pri tem pa se bodo srečali še z zahtevo po gradnji novih proizvodnih prostorov.

Pri novem stroju za pakiranje Merxovega kislega zelja v šempeterski kisarni. Spredaj na levi strani: vodja kisarne — Jože Sketa.

NOVOST NA TRGU

MERXOVO KISLO ZELJE

ODSLEJ V 500 GR POLIVINILASTIH VREČKAH

Čeprav ima Merxovo kislno zelje že petindvajsetletno tradicijo (v prvih letih je prihajalo na trg pod drugim imenom proizvajalca), šele zdaj dobiva svoje pravo ime. Ime, ki veliko pomeni, ime, ki je pojem dobre postrežbe, solidnega trgovanja. Merx skratka.

Da, šele zdaj pravo Merxovo kislno zelje in to po zaslugi lepih polivinilastih vrečk, v katerih je zaprto in ki jih boste že te dni našli v trgovinah na vsem območju, kjer delujejo Merxove poslovalnice. Pa tudi v drugih trgovinah.

TRADICIJA

Gre torej za pravo tradicijo, ki sega tja v 1953. leto, ko so v Celju, v okviru tedanje Povrtnine, pričeli z rezanjem in kisanjem zelja.

To so bili skromni začetki, toda obetajoči. Tudi zaradi trga in prav tako zaradi močnega surovinskega zaledja. Na tem območju, zlasti pa v delu Spodnje Savinjske doline, raste dobro zelje v glavah. Vse to so znali izkoristiti proizvajalci, ki so dali tudi na trg dobro, okusno kislno zelje.

Po približno desetih letih dela v Celju so se pri Merxu oziroma Agroprometu, ki je sestavni del te velike delovne organizacije, odločili, da prenesejo proizvodnjo kislega zelja v Sempeter v Savinjski dolini.

In leto 1963. je bilo tisto, kjer so delavci kisarne že prvič rezali in kisali isti letnik pridelka zelja v glavah v šempeterski kisarni.

SPOMINI

»Začeli smo na novo s povsem drugačnimi delovnimi pogoji. Zdaj so se oglašili rezalni stroji in tu v Sempetru, v kisarni, smo že prvo leto imeli petnajst bazenov, v katerih smo kisali zelje.« je pripovedoval Jože Šketa, vodja kisarne.

Tedaj so v tem obratu rezali in kisali okoli 300 ton zelja. Zdaj se je ta količina več kot potrojila. Potrošnja je rasla, trg je vse bolj iskal Merxovo kislno zelje. Zato hiter vzpon tudi v proizvodnem smislu.

Ce smo na začetku napisali, da prihaja Merxovo kislno zelje šele zdaj, po tistih letih, na trg s svojim pravim imenom, nismo ugotovili brez razloga. Zakaj? Doslej so to zelje prodajali odprto in le v posodah, kjer je bilo, je bila oznaka proizvajalca MERX. Ljudje tega imena v glavnem niso opazili pa tudi trgovec je le redko opozoril, da gre za Merxovo zelje, čeprav je bilo na splošno znano, čigavo je, od kod prihaja in kaj ga odlikuje.

V NOVI OBLEKI

Zdaj se predstavlja v novi obleki, toda v isti kakovosti. In vendar, zdaj lahko dobite Merxovo kislno zelje v lepih polivinilastih vrečkah, na katerih prevladuje zelena barva. To so polkilogramske vrečke Merxovega kislega zelja, vrečke, na katerih so natisnjena tudi nekatera navodila za uporabo in podobno.

V šempeterski kisarni so

namreč pred dnevi pognali v pogon nov pakirni stroj, ki sam opravlja vsa dela: sestavlja in lepi vrečke, jih polni po teži, zapira in jih tišči na poseben trak, kjer jih prevzemajo delavke in spravljajo v posebno kartonsko embalažo. Med tem je seveda natančna kontrola teže. Vse mora biti v redu. Zlasti teža!

CENA: 5.90 DIN

Na novo embalirano Merxovo kislno zelje stane v polkilogramski vrečki pet dinarjev in devetdeset par. Cena, ki ji ni kaj oporekati. Pa tudi vrečke so bolj mikavne. Praktičnejše. Zdaj lahko gospodinja, ki kupi embalirano Merxovo kislno zelje, spravi tak zavoj med druga živila v torbi. Nič se ne more zgoditi. Nič nenavadnega, nič neprijetnega.

NIČ VEČ ŠTRCLJEV

Da bi bilo zelje čim boljše, da bi kislno ne imelo morebitnih debelih štrcljev posameznih listov, imajo v Merxovi kisarni v Sempetru tudi dva vrtna stroja, ki odstranjujeta debele dele listov zelja v glavah. Kaj to pomeni, vedo gospodinjje najboljše. To je prednost, ki jo lahko pohvali vsakdo. Kvaliteta kislega zelja je tako boljša. Vsekakor korak naprej. In to velik. Priznajmo.

OD KOD SUROVO ZELJE?

Ko je tekla beseda z Jožetom Šketo o tem in onem — užitek ga je poslušati, ker se na svoje delo odlično spozna — je seveda nanesla tudi na odgovor, kje je surovinska baza za proizvodnjo kislega Merxovega zelja?

»Naj povem, da je tudi dobava surovega zelja, se pravi zelja v glavah, zagotovljena po posebni pogodbi, ki jo imamo s kmetijskim kombinatom Hmezad v Zalcu. Hmezad nam dobavlja približno vsako leto tisoč ton zelja, od tega je približno polovica iz njegove lastne proizvodnje, drugo polovico pa dajejo njegovi kooperanti, se pravi kmeti. To zelje prihaja predvsem iz Hmezadovih poslovnih enot kooperacije v Gotovljah, Sempetru, Polzeli, Preboldu, Taboru, Vranskem, Trnavi in Braslovčah.

Pa še nekaj je več kot pomembno. Za dober pridelek skrbi Hmezad, ki daje tudi svojim kooperantom vsa navodila glede gnojenja, škropljenja, časa pobiranja in podobno. To je velika prednost, ki vedno zagotavlja kvaliteto v surovini.«

NARAVNO KISANJE

Morda v tej zvezi še to, da poteka celoten proizvodni postopek brez vsakršnih primesi, konservansov in drugega. Kisanje zelja se odvija po naravni poti. Zato dober, prijeten okus. Zato odlika, ki je velika, ki jo zna ceniti vsakdo. Predvsem človek.

STALNA POTROŠNJA

Ce je bila potrošnja kislega zelja doslej več ali manj

sezonska, zdaj to ne bo več. Tudi to je prednost, ki je ne kaže prezreti, kaj šele pozabiti. Kislno zelje torej v vsakem letnem času! In vselej dobro, kakovostno!

IN KOLEKTIV?

Stalni del kolektiva Merxove kisarne v Sempetru ima šest članov. Le v času sezone, ki traja od septembra do konca leta, njegovo število narase za deset do štirinajst delavcev. Po potrebi seveda. To so delavci, ki prihajajo na pomoč iz Hmezadovega obrata v Latkovi vasi.

Delo članov kolektiva je vezano najprej na čiščenje zelja v glavah, na rezanje, kisanje in zdaj na sodelovanje pri delu pakirnega stroja. Kisanje zelja opravljajo v enainštiridesetih bazenih.

In čistoča? Takšne, kot je tu, v tem postopku, pravzaprav ne more imeti noben kmet, ki se odloča za domače kisanje zelja. Higienška varnost je na višku. Brez olepšavanja.

Pa še to: kakovost kislega zelja vsak dan spremlja tudi Merxov šivilski laboratorij. Vsak dan! Zato torej tudi s te strani jamstvo za dobro kislno zelje znamke Merx.

KAJ PA NAČRTI?

Tudi teh ne manjka. Zelju bo zdaj sledila repa. Morda že v kratkem. Prav tako embalirana v polivinilastih vrečkah. Prav tako na željo in zahtevo potrošnikov.

Zdaj je prodaja kislega zelja neprimerno boljše, kot je bila dosedanja. Nič več odprte posode in morda nekaj prstov med zeljem. Nič več. Zdaj vse lepo zavito. V lepih vrečkah.

DOBRODOŠLA NOVOST

Embalirano Merxovo kislno zelje je torej izredna novost na našem trgu. Pomembna, dobrodošla. To je tisti korak, ki ga bodo znale ceniti zlasti gospodinjje.

Embalirano Merxovo kislno zelje pa bo šlo tudi na druga tržišča, tudi v druge republike, še posebej v Dalmacijo in drugam. Brez zadržev in sramežljivosti.

Novost na trgu. Merxovo kislno zelje v polkilogramskih polivinilastih vrečkah!

RECEPTA IN DOBER TEK!

Na lepi polivinilasti vrečki Merxovega kislega zelja vam proizvajalec predlaga tudi način priprave oziroma dva recepta, ki ju ne pozabite prebrati.

— Kislno zelje in kos suhega mesa ali klobase kuhajte v malo vode. Dodajte po okusu dišave kot čebulo ali česen, lovrov list, kumino, nekaj zrn popra in sladko papriko. Zabelite z domačimi ocvirki ter servirajte s krompirjem v oblicah.

— Med surovo kislno zelje narežite kislo kumarico, prelijte z oljem, kisom, dodajte na lističe narezano čebulo ali česen, premešajte in servirajte kot solato.

PIŠE
DR. MILAN
BEKČIČ

UMETNA PREKINITEV NOSEČNOSTI — SPLAV

Prekinitev nosečnosti ni zaželen ukrep, ker pa je splav najbolj pogosta metoda preprečevanja nosečnosti, je to urejeno z zakonom, ki je začel veljati 1. januarja lani. Od dostopnosti kontracepcije, od odnosa družbe in posameznikov do sodobnega načrtovanja družine je odvisno, v kolikšni meri zamenjujejo splav z uporabo sodobnih načinov in sredstev za uravnavanje rodnosti.

Ko govorimo o pravnih predpisih, ki omogočajo uresničevanje človekove pravice do umetne prekinitve nosečnosti, potem naj povemo, da zakon o zdravstvenih ukrepih pri uresničevanju pravice do svobodnega odločanja o rojstvu otrok priznava splav kot metodo uravnavanja rojstev, in sicer na zahtevo nosečnice, če nosečnost ne traja več kot deset tednov. Umetna prekinitve nosečnosti, ki je že daljša od desetih tednov, pa se lahko opravi na zahtevo nosečnice le, če je nevarnost posega za življenje in zdravje nosečnice ter njena bodoča materinstva manjša od nevarnosti, ki grozi nosečnici ali otroku zaradi poroda. Torej, prekinitve nosečnosti v prvih desetih tednih nosečnosti je dovoljena brez omejitev na zahtevo ženske, ki nosečnost želi prekiniti. Svojo zahtevo mora le posredovati ustrezni zdravstveni organizaciji, ki opravlja umetno prekinitve nosečnosti.

Vse raziskave povedo, da je komplikacij ob splavu manj, če je nosečnost kratka, sodobna anestezija, antibiotiki in tehnologija dela pri operativnem posegu, pa so tudi bistveno zmanjšali bolečost po splavu. Iz naših izkušenj pa vemo, da je boljše nosečnost preprečevati, kot prekinjati.

V nekaterih slovenskih zdravstvenih ustanovah že v prvih štirinajstih dneh po izostanku perila, lahko naredijo poseg, tako imenovano endometrisko aspiracijo ali menstrualno regulacijo. Postopek je kratek, neboleč, ni potrebna anestezija, ženska gre lahko takoj domov in naslednji dan že opravlja svoje delo. V našem Centru za varstvo žena v Celju bomo tudi delali po tej metodi, vendar je to odvisno od uvoznika opreme.

Postopek za umetno prekinitve nosečnosti po desetem tednu nosečnosti obravnava komisija prve stopnje in če ta ugotovi, da za umetno prekinitve nosečnosti niso izpolnjeni pogoji zakona, zavrne zahtevo. V tem primeru lahko nosečnica predlaga, da o njeni zahtevi odloča komisija druge stopnje. Postopek je hiter in human, zdravstveni delavci, zdravstvene organizacije in socialni delavci seznanijo nosečnico s postopkom, potekom in posledicami umetne prekinitve nosečnosti ter z metodami in sredstvi za preprečevanje nosečnosti. Splav kot medicinski poseg ima lahko kasnejše posledice, vpliva na kasnejšo zanositev in donositev, pa če tudi je opravljen strokovno. Zenske, ki so že imele splav, kasneje pogosto spontano splavijo, ali pa prihaja do prezgodnjih porodov ali do rojevanja otrok z nizko porodno težo. S preventivnega vidika in z novimi zakonskimi ukrepi pričakujemo, da bo potreba po splavu sčasoma usahnila, posebno še, če bodo ženske pravočasno seznanjene z možnostmi strokovnih navsetov in s sredstvi za preprečevanje nezaželenih nosečnosti. Z uveljavljanjem načel o svobodnem načrtovanju družine, bomo to lahko dosegli.

ALPINISTIČNI KOTIČEK

TRENING ANDI '78

Ceprav je še 3 mesece do odhoda I. celjske alpinistične odprave v Ande, se kandidati nepretrgoma in tudi dokaj nevarno pripravljajo za perujske šesttisočake. Zadnje tedne smo pričali eni najbolj nevarnih zim v tem desetletju; sneži skoraj vsak dan, iz vseh koncev Evrope poročajo o rekordnih padavinah in žrtvah plazov. Tudi pri nas ni drugače nad 2000 m, pa naveze kljub temu ponavljajo zimske vzpone in se lotevajo celo novih. Do kod je to tveganje še upravičeno, je na vsak način stvar plezalcev samih, upamo lahko samo, da katera od celjskih navez kljub svojemu znanju ne doživi neljubo presečne.

5. februarja sta Knez in Zupan v izredno neugodnih razmerah izvedla 2. zimsko ponovitev smeri Modec-Režek v Škarjah. Pristop do bivaka pod Ojstrico je bil problematičen in naporen, bivak sam pa sta našla poškodovan in odprt ter poln snega. Torej tudi tu, kamor pozimi zahajajo res samo tihoro izurjeni ljudje, pred vandali ni miru. 11. februarja so bili alpinisti na Okrešlju, kjer je snega že do strehe kočje GRS. Lovili so jih plazovi, kljub temu je Knez Franček v solo vzponu ponoči ponovil Vzhodno steno Križa in zaradi nevarnosti plazov na severu sestopal po isti smeri nazaj.

19. februarja sta Zupan Jože in Meh Meta ponovila Centralno grapo v Mrzli gori, prav tako Knez Franček v solo vzponu. Čulc Mišo je ponovil Vzhodno steno Križa in po smeri tudi sestopal. Knez in Pepelnik Aco pa sta opravila prvo zimsko ponovitev Poševne grape v južni steni Mrzle gore in sestopala po grapi X.

Poleg treninga v okviru odprave pa dela organizacija

alpinistom veliko večje preglavice. Glavni problem je seveda denar, za kar je prevzel skrb pripravljalni odbor, ki se je sestal na pobudo IS Skupščine občine Celje in ki bo skušal pravočasno zagotoviti potrebna finančna sredstva. Izvršni svet je namreč pokrovitelj I. celjske odprave v Ande. V pripravljalnem odboru so: Marjan Ašič, predsednik IS skupščine občine Celje, Gazvoda Fanc, Dušan Gradišnik, Miran Kršmanc, Janez Lenasi, Mile Zupancič,

Aleš Ilc in Cic Debeljak. Poleg denarja je veliko skrbi še s prevozom, posebno opremo in hrano, ki jo bo odprava zaradi visokih tarif z avionom, kupila v Limi.

Ponovno opozarjamo na izjemno nevarnost plazov, ki se prožijo tudi tam, kjer jih v zadnjih letih običajno ni bilo.

Na sliki: tečajniki alpinistične šole pri prvem skupnem vzponu na Rinke

CIC

MI IN ZDRAVJE

O NAŠEM ŠOLARJU

PIŠE: DR. MARJAN VEBER

Niso redki primeri, ko se srečujemo s starši, ki v svoji nekritičnosti valijo krivdo za učencev neuspeh v šoli zgolj na učitelja in šolo.

Poleg staršev pa ima pri vključevanju otroka v šolo zelo pomembno vlogo tudi učitelj. Od njegovega odnosa do otroka in njegovih pedagoških sposobnosti (npr. znanje otroka motivirati za učenje in delo, zahtevati od njega le toliko, kolikor on zmore itd.) bo odvisno v koliki meri se bo otrok razvil iz v starše orientiranega (egocentričnega) v vrstnike orientiranega (sociocentričnega) bitja. Šolska nezrelost ali nepravilen pristop k otroku s strani staršev oziroma vzgojitelja se kaj rade kažejo v obliki najrazličnejših motenj, ki jih ugotavljajo tako starši, kakor tudi vzgojitelji. Vsled teh pa taki otroci prihajajo po pomoč bodisi k psihologu ali zdravniku. To so nesamostojnost, plašljivost, razdražljivost, kljubovalnost, nemir, agresivnost, laganje, kraja grizenje nohtov, sesanje prstov, motnje v ješčnosti bodisi prefrani ali pomanjkljivi, motnje v spanju, ponovnem nočnem močenju itd.

V zvezi s stiskami, oziroma najrazličnejšo problematiko, ki se pojavlja pri tovrstnih šolarjih, je zanimiva ugotovitev neke elementarne, ki ugotavlja, nekako takole: »Zadnja leta opažamo vse manj otroških nalezljivih bolezni,

zaradi katerih je nekoč manjkala kar ena četrtna do polovica učencev hkrati. Zato pa opažamo vse več psihičnih motenj kot odraz prezaposlenosti staršev in vsled tega pomanjkanja časa za vzgojo in potrebe svojega otroka. Najbolj moteni so tisti otroci, ki že od najnežnejše dobe občutijo pomanjkanje ljubezni s strani staršev, nadalje otroci ločenih staršev (ločena starša večkrat sčuvata otroka drug proti drugemu). Zato bi bila vzgoja staršev, še zlasti mladih zakoncev v veliko pomoč našim najmlajšim.»

Iz vsega navedenega se kaže nujna potreba po vsklajenem delovanju staršev, vzgojiteljev in drugih strokovnjakov, ki imajo opravka s šolarji.

V prejšnjem sestavku je bilo govora o vključevanju otroka v šolsko okolje in o dejavnostih, ki soodločajo o tem, kako se bo prilagodil nanj.

Tokrat bo tekla beseda o njegovem fizičnem zdravju. Znano je, da je ena izmed komponent šolske zrelosti tudi fizična kondicija, to je razvitost funkcije senzoričnih organov, prisotnost oziroma odsotnost telesnih okvar, organskih obolenj itd.

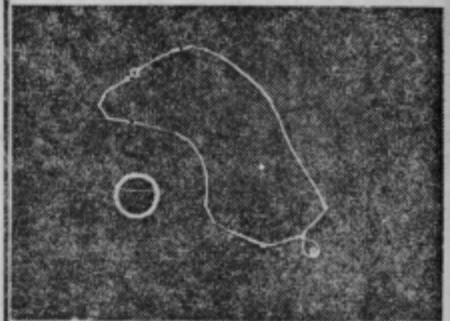
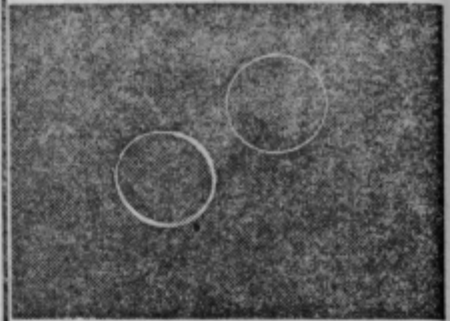
Iz poročila, ki ga pripravimo vsako leto po zaključenih pregledih teh otrok, povzema nekateri važnejše ugotovitve in zaključke.

Telesno držo kot psihofizični fenomen je imelo slabo do-

mala 50 odstotkov pregledanih. Ako primerjamo to zdravstveno pomanjkljivost z enakom pri ostalih učencih osnovnih in srednjih šol, nam pade v oči, da je v nadaljnjih letih šolanja odstotna udeležba manjša. V danem primeru je značilno to, da je večja prizadetost na podeželskih šolah in med deklicami. Zakaj sploh ugotavljamo, kakšno držo ima učenec? Le-ta nima zgolj estetskega pomena, marveč vidimo pri njej predvsem zdravstvene posledice. Te se nam kažejo kratkoročno v motenju notranjih — prsnih in trebušnih organov ter dolgoročno v smislu sprememb v hrbtenici in na sploh v držnem aparatu z vsemi težavami in tegobami, ki jih srečujemo predvsem v kasnejših letih, torej pri odraslem človeku. Ko vstopa otrok v šolo, moramo računati še s slabo razvitem držnim aparatom. Le-ta bo postal čvrst tekom let. Nanj lahko vpliva škodljivo vrsta dražljajev oziroma pomanjkanje nekaterih. Kot osnovno vodilo otroka, enako odraslega človeka je gibanje. Otrok, ki je zdrav, ne more biti pri miru. On potrebuje nagonsko neprestano aktivnost svojega telesa. Ta mu je potrebna tako za telesni kakor duševni razvoj. Kako je s tem, ko pride v šolo? Vemo, da mora odslej presedeti toliko in toliko ur v šolski klopi oziroma za mizo doma. Nadaljevanje prihodnjic

T PRIPOROČA

za 8. marec obisk oddelka FOTOOPTIKE v pritličju veleblagovnice T. Tu vam je na voljo nakit, okrasni predmeti iz Španije in za kombinacijo z drugimi darili še lepi prtički iz idrijske čipke.

FEST NA PLATNIH (1)

ROCKY – USPEŠNICA

Režija: John Avildsen; Igrajo: Sylvester Stallone, Talia Shire, Burt Young; nagrade: trije oskarji – najboljši film leta 1977, najboljša režija, najboljša montaža.

Film Rocky je bil lani največje presenečenje na prezaščenem ameriškem filmskem tržišču. Nastal je v anonimnosti z malo znanimi avtorji, nato pa se bliskovito povzpela do najbolje ocenjenega filma leta, ki je enako priljubljenost kot pri ocenjevalcih dosegel tudi pri občinstvu.

Rocky govori o mladem, manj bistrem, a poštemen mladeniču – boksarju. Rocky boksa za vsak denar. Preživlja se z boksom po klubih, služi drobiž in zapravlja svoj talent. Boksa pravzaprav le zato, ker ne zna početi nič drugega (a če nimaš možgan, razvijaj mišice), mu je dejal oče). Njegov značaj se najbolje razkriva romantična ljubezen do nelepe sosedice in pravo oboževanje malih živalic, ki so močan kontrast njegovi atletski moči. Rocky je tretjerazredni bokсар. V zatonu je že. Zapravi se svojo šanso, ki je pravzaprav nikoli ni imel. Od borb razmesarjen

obraz s čudežno nepoškodovanim nosom, povešenimi in žalostnimi očmi, zre v vsakdan, brez upov. Toda upi vendar so. Amerika je dežela upa, dežela, kjer ima vsakdo svojo priložnost. Tudi Rocky se ponudi. Ponudi se mu kot ironičen odgovor na ameriški sen, kot odgovor na izgubljene upe. V mesto pride svetovni prvak Creed, ki tu izve, da bo dvoboj z izivalcem odpadel, zaradi njegove poškodbe. Dvoboj, ki naj bi počastil 200.letnico ZDA, države priložnosti in upov. Dvoboj mora biti! Predstava se mora nadaljevati! Za vsako ceno! Če ne z dostojnim partnerjem, vsaj v stilu dežele upov. Naj dobi priložnost neki anonimnež, naj bo lutka v velikem reklamnem spektaklu, vseameriškem showu.

Rocky dobi priložnost. Postane nekaj sodobni David, ki bo boksal proti nepremagljivemu Goliatu. Rocky priložnost sprejme. Ne kot izživ prvaku. Sprejme jo kot svojo šanso, kot obliko samopotrditve, kot pot, da prvič v življenju tudi sam postane »Nekdo«, ne brezimni tretjerazredni prebivalček planeta, ki ga ne bo objokoval.

Ne gre za slavo, ne za denar. Za to gre, da dokaže svetu in sebi, da je nekaj. »In če bom slišal zadnji gong, bom ne glede na izid zmagal,« pravi Rocky. Zmagal bo v borbi s seboj. Fortuna zmagala ali poraz sta le kulisi boja s sabo, z okolico, ki ga je toliko časa zapostavljala, prezirala.

Boj je okruten, krvav. Tudi zadnji ponos, Rockyjev nos, se zlomi. Toda Rocky, vsemu spektaklu in posmehu navkljub, zdrži na nogah do zadnjega gonga. Z obrazom krvave maske, slepo podplutimi očmi in ljubljeno Adriano v naročju ponosno zre v resnico o zmagi in porazu, o deželi upov in sanj. Rocky je »Nekdo«.

Film Johna Avildsena (poznamo ga že po mojstrovini Joe, tudi to je Amerika) je visoka priznanja sicer dobil nekoliko nezasluzeno, kar pa ne pomeni, da svoji komercialnosti navkljub Rocky ni dober film. Nad raven povprečnosti ga dviguje predvsem odlična igra, domišljeni dialogi, kamera, ki v obrobju čara sliko osamljenosti vlemestne džungle in spretna montaža. Rocky je film, ki bo počil kinodvorane.

Rocky bojuje svoj obupni boj. Boj s svetovnim prvakom, ki je le boj s samim seboj...

VRAŽEVERNOST

ČUDEŽ PA TAK

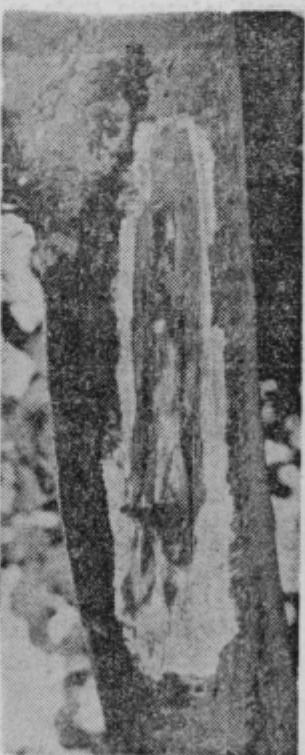
NAREDIL GA JE DEČEK Z NOŽEM

V nekem sadovnjaku blizu Heinsberga v Nemčiji je minulo poletje bilo vse živo od božjepotnikov. Drenjali so se k jablanam, na katere veji v začetku rogovile se je prikazala mati božja. Prva sta podoba zagledala zakonca Wilhelm in Jesofine Vondeberg, dva stara pobožna upokojenca. Od tistega dne naprej je bil sadovnjak vsak dan bolj obiskan. Prišle so nune, otroci, kmažu za njimi številni bolniki in pohabljenici na vozičkih. Začelo se je romanje. Začela se je tudi trgovina. Kar veliko denarja je bilo treba dati za barvno fotografijo Marijine podobe. Pojavili so se prodajalci odpuškov, razna nabožna literatura o materi božji.

In kaj je bilo v resnici na veji tiste jablane?

Množica romarjev pod drevesom. Med radovedneži jih ni bilo malo, ki so verjeli v čudež. Prišli so bolniki, pohabljenici, v veri, da bodo čudežno ozdraveli.

Se sveža rana, ki jo je pustil za sabo oster lovski nož na skorji drevesa. Rana ima v sredini nekakšno figuro žene z dolgim ogrinjalom.

Na odrezani drevesni skorji, oziroma na rani drevesa je bilo dejansko videti nekakšno figuro ženske z dolgim ogrinjalom in otroku podobnim bremenom na desni strani. Čudež je naredil lastnikov osemletni sinček Seppi, ki je z lovskim nožem nemarno olupil vejo ter si s tem prisluzil nekaj krepkih čez zadnjico, ko je oče, sicer dober sadjar, opazil njegovo početje. V škatli z napisom »prispevke se sicer tu in

tam najde groš, toda kaj je to za poteptano travo v sadovnjaku, ki se še nekaj let ne bo pošteno zarasla.

Uradna cerkev čudeža ni priznala. Bližnji župnik je modro komentiral ta dogodek:

»Čas celi rane in zaceli bo tudi tisto na jablanah.«

In čudeža, ki ga je mal Seppi naredil z očetovim lovskim nožem, bo konec.

Vedno več siamskih dvojčkov kirurgi uspešno ločijo. To lahko opravijo pri lažjih primerih, čeprav tudi ti niso brez preteče nevarnosti. Na naši sliki sta dvojčici Ginny in Teresa Buntton in mestece Tennessee. Bili sta zraščeni z glavami. Operirali so ju, ko sta bili stari tri mesece. Obveze na glavi sta od ponovne operacije pri 18. letih, ko so jim luknji v lobanji zadelali s koščki rebernega hrustanca.

VELIKA IMENA

Slavni pevec Enrico Caruso je pel na neki dobrodelni prireditvi in zahteval plačilo 3000 dolarjev. Osupli organizatorji si niso mogli več nič pomagati, kajti karte so bile že razprodane in pevec je bil glavna točka. Toda zvečer na dan prireditve je Caruso izročil predsedniku prireditve ček za 10.000 dolarjev, rekoč: Caruso, pevec, se

pusti plačati; Caruso, človek, daruje z zadovoljstvom.

Arturo Toscanini je bil nekoč povabljen, da dirigira znamenitu dunajskemu filharmoničnemu orkestru. Glasbeniki so bili za Italijanov temperament preveč hladni. Mojster jih je takole nahrulil:

— V partituri piše con amore (z ljubeznijo), vi

mi pa igrate kot poročeni možje! —

Harry Truman, nekdanji ameriški predsednik, se je s študenti pogovarjal o politiki.

— Kdaj človek začenja biti politik, je vprašal študent.

— Vi ste pravzaprav že, odgovori Truman, saj trošite denar drugih. —

8

NOVI TEHNIK – Glasilo občinskih organizacij Socialistične zveze delovnega ljudstva Celje, Laško, Slovenske Konjice, Sentjur Smarje pri Ješah in Zalec – Uredništvo: Celje, Gregorčičeva 5, poštni predaj 161 Naročnina in oglas: Trg V kongresa 10 – Glavni in odgovorni urednik: Milan Senčar; tehnični urednik: Drago Medved – Redakcija: Milan Božič, Jure Krašovec, Mateja Podjed, Vojko Rizmal, Brane Stamejčić (odg. ur. Radia Celje), Damjana Stamejčić, Zdenka Stopar, Milenko Strašek, Janez Vedenik, Tone Vrabi – Izhaja vsak četrtek – Izdaja ga CGP »Delo«, Ljubljana – Rokopisov ne vračamo – Cena posamezne številke 4 din – Celoletna naročnina 180 din, polletna 90 din. Za inozemstvo je cena dvojna. Tekoči račun 50102-601 20012 CGP »Delo«, Ljubljana – Telefon 22-369 23-105, oglasni in naročnina 22-800.